KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.2.2019 r.
COM(2019) 95 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

SPRAWOZDANIA KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wykonania ramowej dyrektywy wodnej (2000/60/WE) i dyrektywy powodziowej (2007/60/WE)

Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu
Pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym

{SWD(2019) 30 final} - {SWD(2019) 31 final} - {SWD(2019) 32 final} - {SWD(2019) 33 final} - {SWD(2019) 34 final} - {SWD(2019) 35 final} - {SWD(2019) 36 final} - {SWD(2019) 37 final} - {SWD(2019) 38 final} - {SWD(2019) 39 final} - {SWD(2019) 40 final} - {SWD(2019) 41 final} - {SWD(2019) 42 final} - {SWD(2019) 43 final} - {SWD(2019) 44 final} - {SWD(2019) 45 final} - {SWD(2019) 46 final} - {SWD(2019) 47 final} - {SWD(2019) 48 final} - {SWD(2019) 49 final} - {SWD(2019) 50 final} - {SWD(2019) 51 final} - {SWD(2019) 52 final} - {SWD(2019) 53 final} - {SWD(2019) 54 final} - {SWD(2019) 55 final} - {SWD(2019) 56 final} - {SWD(2019) 57 final} - {SWD(2019) 58 final} - {SWD(2019) 59 final} - {SWD(2019) 60 final} - {SWD(2019) 61 final} - {SWD(2019) 62 final} - {SWD(2019) 63 final} - {SWD(2019) 64 final} - {SWD(2019) 65 final} - {SWD(2019) 66 final} - {SWD(2019) 67 final} - {SWD(2019) 68 final} - {SWD(2019) 69 final} - {SWD(2019) 70 final} - {SWD(2019) 71 final} - {SWD(2019) 72 final} - {SWD(2019) 73 final} - {SWD(2019) 74 final} - {SWD(2019) 75 final} - {SWD(2019) 76 final} - {SWD(2019) 77 final} - {SWD(2019) 78 final} - {SWD(2019) 79 final} - {SWD(2019) 80 final} - {SWD(2019) 81 final} - {SWD(2019) 82 final} - {SWD(2019) 83 final} - {SWD(2019) 84 final}

ZAŁĄCZNIK

do

SPRAWOZDANIA KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wykonania ramowej dyrektywy wodnej (2000/60/WE) i dyrektywy powodziowej (2007/60/WE)

Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu
Pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym

Zalecenia Komisji w sprawie drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu i pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym

[Pełne wykazy zaleceń znajdują się w krajowych ocenach towarzyszących niniejszemu dokumentowi]

Państwo członkowskie	Zalecenia dotyczące sporządzania trzecich planów gospodarowania wodami w dorzeczu	Zalecenia dotyczące sporządzania drugich planów zarządzania ryzykiem powodziowym
Austria (AT)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Austrię zachęca się w szczególności do: • zapewnienia terminowego przyjęcia trzecich planów gospodarowania wodami w dorzeczu; • zapewnienia ciągłości, skuteczności i odpowiedniego finansowania w odniesieniu do wdrażania środków niezbędnych do terminowego osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej. Szczególną uwagę należy zwrócić na środki mające na celu zmniejszenie znacznej liczby oddziaływań hydromorfologicznych; • pokazania ambicji i pragmatyzmu w zwalczaniu zanieczyszczeń chemicznych, przy jednoczesnym odejściu od środków służących zwykłemu gromadzeniu	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Austrię zachęca się w szczególności do: • opracowania wymiernych celów w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym i powiązania z nimi proponowanych środków, aby umożliwić ocenę poczynionych postępów; • wyjaśnienia, w jaki sposób wybiera się proponowane środki i ustala priorytety w odniesieniu do nich, np. jak ważone są poszczególne czynniki wpływające na dokonywane wybory (włączając w to analizę kosztów i zysków, skuteczność i zmianę klimatu); • opracowania bardziej szczegółowej metodologii oceny ogólnej opłacalności proponowanych środków, przy

	wiedzy; • zapewnienia właściwego wdrożenia art. 9 dotyczącego zwrotu kosztów, w tym obliczania i internalizacji kosztów ekologicznych i materiałowych.	jednoczesnym dostarczaniu większej ilości informacji na temat kosztów i odpowiednich źródeł finansowania; • zapewnienia odpowiednich odniesień między planami zarządzania ryzykiem powodziowym, wstępnymi ocenami ryzyka powodziowego / obszarami o potencjalnym znaczącym ryzyku powodziowym oraz mapami zagrożenia i ryzyka powodziowego, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby były one stale dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron i ogółu społeczeństwa w przystępnym formacie, w tym w formie cyfrowej.
Belgia (BE)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Belgię zachęca się w szczególności do: • określenia jasnych zobowiązań finansowych w odniesieniu do wdrażania programów środków; • dopracowania jej strategii w zakresie osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej oraz poprawy technicznej wykonalności jej kolejnych planów gospodarowania wodami w dorzeczu, poprzez ścisłą współpracę ze społecznością rolniczą i organami odpowiedzialnymi za wdrażanie WPR na szczeblu krajowym, a także poprzez zapewnienie większej synergii między celami ramowej dyrektywy wodnej i wszystkimi istotnymi obszarami polityki i instrumentami (np. programem rozwoju obszarów wiejskich, pierwszym filarem WPR, dyrektywą azotanową itp.) wdrożonymi na szczeblu krajowym; • pokazania ambicji i pragmatyzmu w zwalczaniu zanieczyszczeń chemicznych poprzez opracowanie podejścia ukierunkowanego w większym stopniu na poszczególne substancje, zarówno w odniesieniu do wód	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Belgię zachęca się w szczególności do: • przedstawienia bardziej szczegółowego opisu spodziewanych skutków zmiany klimatu dla występowania powodzi w oparciu o dostępne badania; • przedstawienia przeglądu kosztów środków i spodziewanych źródeł finansowania; • uwzględnienia analizy kosztów i zysków (np. w celu ustalenia priorytetów w odniesieniu do odpowiednich środków) w planach zarządzania ryzykiem powodziowym oraz przedstawienia jasnego opisu zastosowanej metodologii; • zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu.

	powierzchniowych, jak i podziemnych, ze szczególnym uwzględnieniem substancji priorytetowych oraz charakterystycznych dla poszczególnych rzek i wód podziemnych substancji zanieczyszczających; • przeprowadzenia, w stosownych przypadkach i w oparciu o jasno objaśnioną metodologię, analizy kosztów i zysków proponowanych środków oraz wyjaśnienia, w jaki sposób doprowadziło to do wyboru tych środków i ustalenia priorytetów w odniesieniu do nich; • zapewnienia właściwego wdrożenia art. 9 dotyczącego zwrotu kosztów, w tym obliczania i internalizacji kosztów ekologicznych i materiałowych.	
Bułgaria (BG)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Bułgarię zachęca się w szczególności do: • dalszej poprawy współpracy międzynarodowej poprzez opracowanie bardziej zharmonizowanego podejścia do oceny stanu wspólnych części wód oraz zagwarantowania lepszej koordynacji ocen i programów środków w celu zapewnienia terminowego osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej; • poprawy własnych możliwości monitorowania w celu zmniejszenia jej uzależnienia od opinii ekspertów przy ocenie stanu/potencjału ekologicznego jej części wód; • oparcia stosowania wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 7 na szczegółowej ocenie wszystkich działań wymaganych na mocy ramowej dyrektywy wodnej oraz wskazania w przejrzysty sposób w odniesieniu do wszystkich obszarów dorzeczy, jakie są uzasadnienia odwoływania się do wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 7 ramowej	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Bułgarię zachęca się w szczególności do: • usprawnienia opracowywania celów i środków poprzez jasne określenie harmonogramu realizacji i wdrażania; • przedstawienia bardziej szczegółowego opisu spodziewanych skutków zmiany klimatu dla występowania powodzi oraz zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu po jej przyjęciu; • przeprowadzenia, w stosownych przypadkach i w oparciu o jasno objaśnioną metodologię, analizy kosztów i zysków proponowanych środków oraz wyjaśnienia, w jaki sposób doprowadziło to do wyboru tych środków i ustalenia priorytetów w odniesieniu do nich;

	dyrektywy wodnej; • zapewnienia większej zgodności, zwłaszcza w dużych miastach, z art. 5 dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych w odniesieniu do wymogu bardziej rygorystycznego oczyszczania ścieków przed ich odprowadzeniem do obszarów wrażliwych; • przedstawienia kompleksowej oceny luki w odniesieniu do ładunków zanieczyszczeń rozproszonych pochodzących z rolnictwa (substancji biogennych, chemikaliów rolniczych, osadów, materii organicznej) we wszystkich wodach wszystkich jej obszarów dorzeczy oraz bezpośredniego powiązania tej oceny z proponowanymi środkami łagodzącymi (zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. h) ramowej dyrektywy wodnej). Środki te powinny być szczegółowe, mieć jasną podstawę prawną i obejmować odpowiednie systemy monitorowania i inspekcji; • zapewnienia wyraźnego rozróżnienia między niedoborem wody a suszą w polityce wodnej oraz przyjęcia planu zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy lub planu alokacji zasobów wodnych i zarządzania nimi.	
Cypr (CY)	W oparciu o ustalenia wynikające z jego drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Cypr zachęca się w szczególności do: • dalszej poprawy zdolności w zakresie oceny stanu wszystkich kategorii wód (w tym wód terytorialnych) w celu zmniejszenia odsetka nieznanego stanu i zapewnienia lepszej oceny obecności którejkolwiek z substancji priorytetowych; • monitorowania jego części wód w sposób zapewniający wystarczającą rozdzielczość czasową i wystarczający zasięg przestrzenny w celu sklasyfikowania ich	W oparciu o ustalenia wynikające z jego pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Cypr zachęca się w szczególności do: • wyjaśnienia, w jaki sposób wybiera się proponowane środki i ustala priorytety w odniesieniu do nich, np. jak ważone są poszczególne czynniki wpływające na dokonywane wybory (włączając w to analizę kosztów i zysków, skuteczność i zmianę klimatu); • ustalenia poziomu bazowego i odpowiednich wskaźników w celu oceny postępów osiągniętych we wdrażaniu proponowanych środków;

	wszystkich (ewentualnie w połączeniu z solidnymi metodami grupowania/ekstrapolacji); • zwiększenia stopnia wykorzystania pomiaru zużycia (zwłaszcza w rolnictwie) w celu lepszego określenia stanu ilościowego części wód oraz ograniczenia nadmiernego poboru wód gruntowych wynikającego głównie z nieregulowanego poboru wody z własnych ujęć i niewystarczającego dostosowania pozwoleń do wymogów środowiskowych.	• systematycznego rozważania możliwości wdrożenia rozwiązań przyrodniczych (w tym środków w zakresie naturalnego potencjału retencyjnego) jako alternatywy, tam gdzie to możliwe, dla pogłębiania i zmian „szarej infrastruktury" w obrębie brzegów i koryt rzecznych.
Republika Czeska (CZ)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Republikę Czeską zachęca się w szczególności do: • zapewnienia lepszego monitorowania, w szczególności wystarczającej liczby części wód, oraz odpowiedniego uwzględnienia wszystkich istotnych elementów jakości. Należy usprawnić monitorowanie operacyjne jezior i lepiej powiązać je z analizą oddziaływań i skutków. Należy monitorować hydromorfologiczne elementy jakości we wszystkich kategoriach wód; • poprawy wiarygodności oceny stanu/potencjału ekologicznego, a w szczególności poprawy metod oceny elementów hydromorfologicznych, oraz powiązania granic fizykochemicznych z odpowiednimi biologicznymi elementami jakości w rzekach; • lepszego uzasadnienia stosowania wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 4 i 5 oraz zapewnienia wyraźnego rozróżnienia między nimi. Jest to szczególnie ważne, ponieważ oczekuje się, że znaczna liczba części wód osiągnie cele ramowej dyrektywy wodnej dopiero po 2027 r., a wyłączenia są powszechnie stosowane; • ilościowego określenia zmniejszenia ładunku	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Republikę Czeską zachęca się w szczególności do: • opracowania wymiernych celów w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym i powiązania z nimi proponowanych środków, aby umożliwić ocenę poczynionych postępów; • przedstawienia kosztorysu dla poszczególnych środków i całkowitego budżetu dla wszystkich środków, przy jednoczesnym wskazaniu, czy uwzględniono zarówno koszty inwestycji, jak i koszty operacyjne; • opisania metody służącej do ustalenia priorytetów w odniesieniu do środków oraz przekazania jasnych informacji na temat metod stosowanych do oceny kosztów i zysków wynikających ze środków; • zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu.

	zanieczyszczeń niezbędnego do osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej, jak również wpływu środków łagodzących związanych z rolniczymi źródłami zanieczyszczeń wód na całe dorzecze oraz zakresu, w jakim środki już podjęte w ramach dyrektywy azotanowej i dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych przyczyniają się do wskazania i opracowania dodatkowych środków, które należy zastosować w celu pełnego osiągnięcia celów; • zapewnienia właściwego wdrożenia art. 9 dotyczącego zwrotu kosztów, w tym obliczania i internalizacji kosztów ekologicznych i materiałowych.	
Niemcy (DE)	W oparciu o ustalenia wynikające z ich drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Niemcy zachęca się w szczególności do: • poprawy monitorowania tendencji w zakresie wszystkich istotnych substancji w odniesieniu do wszystkich obszarów dorzeczy w sposób zapewniający wystarczającą rozdzielczość czasową i wystarczający zakres przestrzenny; • lepszego uzasadnienia stosowania wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 4 i 5, w szczególności uzasadnienia nieproporcjonalnych kosztów; • dokonania kompleksowej oceny luki w odniesieniu do ładunków zanieczyszczeń rozproszonych pochodzących z rolnictwa we wszystkich wodach wszystkich obszarów dorzeczy oraz jej bezpośredniego powiązania ze środkami łagodzącymi. Konieczne są dodatkowe działania, aby zapobiec zanieczyszczeniom powodowanym przez azotany pochodzenia rolniczego; • rozważenia opracowania planów zarządzania ryzykiem	W oparciu o ustalenia wynikające z ich pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Niemcy zachęca się w szczególności do: • opracowania wymiernych celów (ramy czasowe, wskaźniki) i określenia jasnych kryteriów w odniesieniu do znaczących niekorzystnych skutków powodzi; • bardziej szczegółowego określenia środków w ramach planów, w tym określenia stopnia, w jakim środki te przyczynią się do osiągnięcia celów, i sposobu ich finansowania; • wyjaśnienia, w jaki sposób wybiera się proponowane środki i ustala priorytety w odniesieniu do nich, np. jak ważone są poszczególne czynniki wpływające na dokonywane wybory (włączając w to analizę kosztów i zysków, skuteczność i zmianę klimatu); • zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu.

	wystąpienia suszy w odniesieniu do obszarów bardziej narażonych na susze.	
Dania (DK)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Danię zachęca się w szczególności do: • wyjaśnienia podziału znaczących oddziaływań między poszczególnymi sektorami w celu umożliwienia określenia odpowiednich środków łagodzących; • poprawy monitorowania wód powierzchniowych poprzez uwzględnienie wszystkich istotnych biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych elementów jakości we wszystkich kategoriach wód oraz zwiększenia udziału części wód objętych monitorowaniem w odniesieniu do zanieczyszczeń specyficznych dla dorzecza; • zakończenia opracowywania metod oceny w odniesieniu do wszystkich biologicznych elementów jakości we wszystkich kategoriach wód, w tym metod, które są wrażliwe na substancje biogenne w rzekach i obejmują hydromorfologiczne elementy jakości w klasyfikacji stanu ekologicznego.	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Danię zachęca się w szczególności do: • przekazania dalszych i bardziej spójnych informacji na temat procesu opracowywania planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym informacji na temat tego, w jaki sposób przy ich opracowywaniu wykorzystano wstępne oceny ryzyka powodziowego oraz mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego; zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu; • rozważenia bardziej jednolitego podejścia do poszczególnych planów zarządzania ryzykiem powodziowym, ponieważ obecnie mają one zupełnie odmienny charakter (pod względem strategii i poziomu szczegółowości). W tym celu należy rozważyć intensywniejszą wymianę informacji między poszczególnymi organami administracji. • przekazania bardziej szczegółowych informacji na temat kosztów i źródeł finansowania środków oraz przeprowadzenia w miarę możliwości analizy kosztów i zysków. Należy przekazać dalsze informacje na temat ustalania priorytetów w odniesieniu do środków, w tym na temat stosowanych kryteriów. We wszystkich planach zarządzania ryzykiem powodziowym należy uwzględnić informacje na temat mechanizmów, które mają być stosowane w celu monitorowania wdrażania przewidzianych w nich środków.

Estonia (EE)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Estonię zachęca się w szczególności do: • zapewnienia określenia warunków referencyjnych dla wszystkich istotnych elementów jakości we wszystkich wodach powierzchniowych; • sporządzenia pełnych wykazów emisji, zrzutów i strat substancji chemicznych; • zwiększenia wysiłków na rzecz oceny stanu wszystkich części wód, przy jednoczesnym zwiększeniu zaufania do oceny stanu i zmniejszeniu odsetka nieznanego stanu. Monitorowanie powinno zapewniać wystarczającą rozdzielczość czasową i wystarczający zasięg przestrzenny (w tym w faunie i florze); • lepszego uzasadniania wyłączeń poprzez opracowanie i stosowanie jasnych kryteriów dotyczących stosowania art. 4 ust. 4 oraz wyraźnego odróżnienia tych kryteriów od kryteriów i uzasadnień stosowanych na podstawie art. 4 ust. 5.	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Estonię zachęca się w szczególności do: • opracowania szczegółowych i wymiernych celów w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym i opisania procesu ustalania tych celów; • przekazania bardziej szczegółowych informacji na temat wysokości kosztów wdrożenia środków w każdej jednostce zarządzającej oraz na temat ich harmonogramów. Należy również przedstawić wskaźniki postępów. W planach zarządzania ryzykiem powodziowym należy opisać metodologię stosowaną do analizy kosztów i zysków oraz przedstawić jej wyniki.
Grecja (EL)	*Plany gospodarowania wodami w dorzeczu nie zostały zgłoszone w terminie i w związku z tym nie zostały uwzględnione w ocenie Komisji.*	*Plany zarządzania ryzykiem powodziowym nie zostały zgłoszone w terminie i w związku z tym nie zostały uwzględnione w ocenie Komisji.*
Hiszpania (ES)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Hiszpanię zachęca się w szczególności do: • zapewnienia terminowego przyjęcia kolejnych planów gospodarowania wodami w dorzeczu, z poszanowaniem wymogów dotyczących konsultacji publicznych; • szerszego wykorzystania przepływomierzy w celu	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Hiszpanię zachęca się w szczególności do: • pilnego przyjęcia planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla Wysp Kanaryjskich oraz zapewnienia terminowego przyjęcia kolejnych planów zarządzania ryzykiem powodziowym;

	zapewnienia, aby wszystkie pobory były mierzone i rejestrowane oraz aby pozwolenia były dostosowane do dostępnych zasobów, oraz zapewnienia, aby użytkownicy zgłaszali organom ds. dorzeczy faktycznie pobrane ilości, w szczególności w tych obszarach dorzeczy, w których występują znaczące oddziaływania w zakresie poboru wody; • zapewnienia właściwego wdrożenia art. 9 dotyczącego zwrotu kosztów, w tym obliczania i internalizacji kosztów ekologicznych i materiałowych; • zapewnienia określenia potrzeb ilościowych i jakościowych w odniesieniu do chronionych siedlisk i gatunków i ich przełożenia na konkretne cele dla każdego obszaru chronionego, jak również określenia odpowiedniego monitorowania i odpowiednich środków; • zapewnienia przyjęcia nowych planów zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy.	• lepszego wyjaśnienia i udokumentowania procesu ustalania priorytetów w odniesieniu do celów, np. wyjaśnienia, które instytucje i zainteresowane strony brały w nim udział oraz jakie powody przemawiają za podjęciem decyzji w sprawie wysokich lub niskich priorytetów w odniesieniu do poszczególnych celów. Należy opracować wymierne cele i wskaźniki w odniesieniu do wpływu środków na wspieranie procesu oceny postępów; • przedstawienia metodologii oceny środków pod względem kosztów i zysków, a także stosowania i wyników tej analizy; • uwzględnienia zmiany klimatu, w tym systematycznego uwzględnienia krajowej strategii przystosowania się do zmiany klimatu.
Finlandia (FI)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Finlandię zachęca się w szczególności do: • zapewnienia lepszego monitorowania wód powierzchniowych w celu objęcia nim wszystkich części wód w odniesieniu do wszystkich istotnych elementów jakości, w tym hydromorfologicznych elementów jakości i zanieczyszczeń specyficznych dla dorzecza w wodach przybrzeżnych; • poprawy monitorowania tendencji w zakresie wszystkich istotnych substancji w odniesieniu do wszystkich obszarów dorzeczy w sposób zapewniający wystarczającą rozdzielczość czasową i wystarczający zakres przestrzenny;	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Finlandię zachęca się w szczególności do: • wyznaczenia w planach zarządzania ryzykiem powodziowym jasnych ram czasowych umożliwiających osiągnięcie celów; • wzmocnienia powiązania między celami i środkami oraz jasnego określenia, czy planowane środki są wystarczające do osiągnięcia celów; • zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu.

	• zapewnienia dokładnej oceny proponowanych nowych zmian zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej, w świetle oczekiwań, że pogorszenie się ze stanu bardzo dobrego do dobrego nie spowoduje przeprowadzenia oceny na podstawie art. 4 ust. 7; • zapewnienia właściwego wdrożenia art. 9 dotyczącego zwrotu kosztów, w tym obliczania i internalizacji kosztów ekologicznych i materiałowych; • ponownego rozważenia – w oparciu o występowanie posuch o zasięgu lokalnym lub obejmujących zlewnię jako jednego ze skutków zmiany klimatu – opracowania, w stosownych przypadkach, planów zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy.	
Francja (FR)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Francję zachęca się w szczególności do: • lepszego uzasadnienia stosowania wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 4 i 5 oraz dokonania przeglądu i aktualizacji uzasadnień, aby zapewnić wdrożenie wszystkich możliwych środków; • poprawy w zakresie zwalczania zanieczyszczeń substancjami biogennymi oraz oceny i zgłaszania oczekiwanych skutków odnośnych środków; • zwiększenia wysiłków na rzecz wdrożenia i zgłaszania środków hydromorfologicznych w odniesieniu do wszystkich części wód, na które wpływ mają oddziaływania hydromorfologiczne, oraz w odniesieniu do wszystkich obszarów dorzeczy, również w celu wywiązania się z międzynarodowych zobowiązań w zakresie usuwania przeszkód dla ciągłości rzeki; • rozważenia opracowania planów zarządzania ryzykiem	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Francję zachęca się w szczególności do: • przekazania bardziej szczegółowych informacji na temat wcześniejszych działań dotyczących planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym skrótowych map i tekstów dotyczących obszarów o potencjalnym znaczącym ryzyku powodziowym, a także odniesień, o ile są one dostępne. Należy zapewnić koordynację działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu; • opracowania w miarę możliwości konkretnych i wymiernych elementów, a także zachowania wyraźnego powiązania między celami wyższego i niższego szczebla oraz między środkami i celami; • uwzględnienia w planach zarządzania ryzykiem powodziowym obszerniejszych informacji na temat środków, w tym kosztów i źródeł finansowania, a także szczegółowych informacji dotyczących położenia oraz

	wystąpienia suszy w odniesieniu do obszarów bardziej narażonych na susze.	informacji na temat ustalania priorytetów i monitorowania postępów.
Chorwacja (HR)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Chorwację zachęca się w szczególności do: • przyspieszenia prac nad identyfikacją oddziaływań, w szczególności w wodach przejściowych i przybrzeżnych; • opracowania odpowiedniej metodologii wyznaczania silnie zmienionych części wód. Wyznaczanie silnie zmienionych części wód powinno być zgodne ze wszystkimi wymogami art. 4 ust. 3; należy również ustanowić metodologię określania potencjału ekologicznego; • przekazania wszystkich istotnych informacji na temat poziomu zgodności oraz terminu osiągnięcia zgodności przez aglomeracje zgodnie z dyrektywą 91/271/EWG: należy również zapewnić zgodność z art. 5 dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych w odniesieniu do bardziej rygorystycznego oczyszczania, zwłaszcza w dużych miastach; • rozważenia dodatkowych środków dotyczących źródeł punktowej emisji zanieczyszczeń wykraczających poza wymogi dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych i dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych w celu osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej, jak również dokonania identyfikacji kluczowych rodzajów środków w zakresie rozproszonych źródeł zanieczyszczeń; • zapewnienia przeprowadzania kontroli poboru wody oraz gromadzenia i zgłaszania informacji dotyczących	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Chorwację zachęca się w szczególności do: • przedstawienia konkretnych i wymiernych celów w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym oraz wyraźnego powiązania środków z celami. Należy wskazać poziom bazowy, w stosunku do którego można monitorować postępy; • wyjaśnienia, w jaki sposób wybiera się proponowane środki i ustala priorytety w odniesieniu do nich, np. jak ważone są poszczególne czynniki wpływające na dokonywane wybory (włączając w to analizę kosztów i zysków, skuteczność i zmianę klimatu); • przekazania dalszych informacji na temat podejścia do konsultacji publicznych i aktywnego udziału zainteresowanych stron.

	wykorzystania, eksploatacji i tendencji w zakresie wody. Należy rozważyć stosowanie środków w zakresie naturalnego potencjału retencyjnego w celu ograniczenia zagrożenia dla jakości wody z powodu substancji zanieczyszczających pochodzenia rolniczego, rozważyć przyjęcie planu lub planów zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy oraz kontynuować przegląd istniejących kontroli w celu zapewnienia, aby praktyki rolnicze nie powodowały oddziaływań hydromorfologicznych, a w razie potrzeby uaktualnić kontrole.	
Węgry (HU)	W oparciu o ustalenia wynikające z ich drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Węgry zachęca się w szczególności do: • zwiększenia wysiłków na rzecz oceny stanu wszystkich części wód, przy jednoczesnym zwiększeniu zaufania do oceny stanu i zmniejszeniu odsetka nieznanego stanu. Monitorowanie powinno zapewniać wystarczającą rozdzielczość czasową i wystarczający zasięg przestrzenny; • w ocenie stanu należy uwzględnić wszystkie substancje priorytetowe, wykorzystując odpowiednią matrycę. Jeżeli stosuje się inną matrycę, należy przekazać wyjaśnienia; • rozwiązania problemu niepewności związanej z wyznaczaniem silnie zmienionych i sztucznych części wód poprzez lepsze monitorowanie, wykorzystanie lepszych danych na temat oddziaływań hydromorfologicznych oraz lepsze zrozumienie skutków dla biologicznych elementów jakości. Należy zapewnić, aby wyznaczanie silnie zmienionych części wód było	W oparciu o ustalenia wynikające z ich pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Węgry zachęca się w szczególności do: • opracowywania celów, które są bardziej szczegółowe pod względem docelowych wartości ilościowych, położenia i ram czasowych realizacji; • zapewnienia większej jasności co do liczby środków, zależności między środkami w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym i innymi środkami określonymi jako wstępne oraz ustalania priorytetów w odniesieniu do tych środków; • uwzględnienia oszacowania kosztów wszystkich środków w kolejnych planach zarządzania ryzykiem powodziowym; • zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu.

	zgodne z wszystkimi wymogami art. 4 ust. 3; • zapewnienia, aby pobory wody podlegały skutecznym zezwoleniom, pomiarom zużycia i kontrolom; • zapewnienia wyraźnego rozróżnienia w polityce wodnej między niedoborem wody a suszą oraz przyjęcia planu zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy.	
Irlandia (IE)	*Plany gospodarowania wodami w dorzeczu nie zostały zgłoszone w terminie i w związku z tym nie zostały uwzględnione w ocenie Komisji.*	*Plany zarządzania ryzykiem powodziowym nie zostały zgłoszone w terminie i w związku z tym nie zostały uwzględnione w ocenie Komisji.*
Włochy (IT)	W oparciu o ustalenia wynikające z ich drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Włochy zachęca się w szczególności do: • harmonizacji poszczególnych podejść regionalnych, w szczególności w odniesieniu do określenia znaczenia oddziaływań; • przekazania istotnych informacji na temat zakresu i harmonogramu działań w ramach programu środków, aby było jasne, w jaki sposób należy osiągnąć cele. W planach gospodarowania wodami w dorzeczu należy w sposób systematyczny ustalić priorytety w odniesieniu do środków; • zapewnienia, aby informacje na temat źródeł finansowania programu środków zostały wyraźniej opisane w trzecich planach gospodarowania wodami w dorzeczu; • usprawnienia pomiarów zużycia w odniesieniu do wszystkich poborów wody oraz dokonania przeglądu systemów wydawania zezwoleń na pobór. Należy zapewnić podjęcie działań w celu rozwiązania problemu nielegalnego poboru wody, w szczególności	W oparciu o ustalenia wynikające z ich pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Włochy zachęca się w szczególności do: • opracowania szczegółowych i wymiernych celów w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz powiązania celów i środków; • dokładnego wyjaśnienia w planach zarządzania ryzykiem powodziowym sposobu monitorowania środków oraz przekazania bardziej szczegółowych informacji na temat sposobu finansowania środków; • rozszerzenia w miarę możliwości wykorzystania analizy kosztów i zysków przy wyborze środków i ustalaniu priorytetów w odniesieniu do nich; • zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu.

	w obszarach dorzeczy, w których występują istotne problemy związane z niedoborem wody; • rozwiązania problemu zrzutów ścieków komunalnych oraz zapewnienia, aby planowane środki były wystarczające do osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej (oraz dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych) we wszystkich obszarach dorzeczy; • zapewnienia właściwego wdrożenia art. 9 dotyczącego zwrotu kosztów, w tym obliczania i internalizacji kosztów ekologicznych i materiałowych; • zapewnienia przyjęcia planu zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy również dla obszaru dorzecza Sycylii.	
Litwa (LT)	*Plany gospodarowania wodami w dorzeczu nie zostały zgłoszone w terminie i w związku z tym nie zostały uwzględnione w ocenie Komisji.*	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Litwę zachęca się w szczególności do: • wyjaśnienia statusu prawnego planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Należy zapewnić, aby plany zarządzania ryzykiem powodziowym, wstępne oceny ryzyka powodziowego / obszary o potencjalnym znaczącym ryzyku powodziowym oraz mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w odpowiedni sposób wzajemnie się do siebie odnosiły, jak również aby były one stale dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron i dla ogółu społeczeństwa w przystępnym formacie; • wyraźnego powiązania proponowanych środków z celami, aby umożliwić ocenę poczynionych postępów; • przeznaczenia miejsca w planach zarządzania ryzykiem powodziowym na kwestie związane ze zmianą klimatu oraz zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu.
Luksemburg	W oparciu o ustalenia wynikające z jego drugich planów	W oparciu o ustalenia wynikające z jego pierwszych planów

(LU)	gospodarowania wodami w dorzeczu Luksemburg zachęca się w szczególności do: • poprawy wyznaczania potrzeb w zakresie silnie zmienionych części wód poprzez opracowanie i stosowanie jasnych kryteriów w celu ustalenia znaczących negatywnych skutków w przejrzysty sposób. Należy stosować bardziej precyzyjną metodologię określania potencjału ekologicznego; • zapewnienia dokładnej oceny ewentualnych nowych zmian zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej; • dokonania przeglądu i rozwinięcia strategii w zakresie osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej oraz poprawy technicznej wykonalności kolejnych planów gospodarowania wodami w dorzeczu, w ścisłej współpracy ze społecznością rolniczą i organami odpowiedzialnymi za wdrażanie WPR na szczeblu krajowym, w celu zapewnienia, aby wszystkie istotne obszary polityki i instrumenty (np. program rozwoju obszarów wiejskich, pierwszy filar WPR, dyrektywa azotanowa itp.) miały znaczący wkład w plany gospodarowania wodami w dorzeczu.	zarządzania ryzykiem powodziowym Luksemburg zachęca się w szczególności do: • opracowania, w miarę możliwości, szczegółowych i wymiernych celów, które pozwoliłyby na określenie jasnych wartości docelowych i zmierzenie wyników. Należy również powiązać cele ze środkami; • uwzględnienia w planach zarządzania ryzykiem powodziowym szacunków dotyczących kosztów środków i określenia źródeł ich finansowania; • wyjaśnienia, w jaki sposób wybiera się proponowane środki i ustala priorytety w odniesieniu do nich, np. jak ważone są poszczególne czynniki wpływające na dokonywane wybory (włączając w to analizę kosztów i zysków, skuteczność i zmianę klimatu), oraz zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu; • określenia w planach zarządzania ryzykiem powodziowym bardziej przejrzystego harmonogramu wdrażania środków.
Łotwa (LV)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Łotwę zachęca się w szczególności do: • określenia źródeł finansowania w celu usprawnionego wdrażania celów ramowej dyrektywy wodnej; • zakończenia opracowywania metod oceny w odniesieniu do wszystkich biologicznych elementów jakości. W odniesieniu do wód przejściowych i przybrzeżnych należy opracować metody oceny hydromorfologicznych elementów jakości;	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Łotwę zachęca się w szczególności do: • opracowania, w miarę możliwości, wymiernych celów w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz powiązania z nimi proponowanych środków, aby umożliwić ocenę poczynionych postępów; • określenia źródeł finansowania środków; • przedstawienia i stosowania, w odpowiednich przypadkach, metodologii oceny środków pod względem kosztów

	• zapewnienia, aby w odniesieniu do potencjalnego przyszłego stosowania art. 4 ust. 7 dokonano szczegółowej oceny ewentualnych nowych zmian; • zapewnienia odpowiedniej koordynacji planów gospodarowania wodami w dorzeczu z dyrektywą powodziową i planami zarządzania ryzykiem powodziowym.	i zysków oraz przedstawienia jej wyników; • wyjaśnienia w drugim cyklu, w jaki sposób uwzględniono skutki zmiany klimatu, oraz zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu po jej przyjęciu.
Malta (MT)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Maltę zachęca się w szczególności do: • zapewnienia podziału oddziaływań między źródłami, tak aby można było określić odpowiednie środki; • kontynuowania prac nad ukończeniem systemów monitorowania stanu ilościowego wód podziemnych; • zapewnienia zgodności ewentualnych nowych zmian z wymogami ramowej dyrektywy wodnej; • lepszego rozwiązania problemu niedoboru wody i nadmiernego poboru wody; • zapewnienia właściwego wdrożenia art. 9 dotyczącego zwrotu kosztów, w tym obliczania i internalizacji kosztów ekologicznych i materiałowych.	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Maltę zachęca się w szczególności do: • opracowania, w miarę możliwości, wymiernych celów w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz wyraźnego powiązania z nimi proponowanych środków, aby umożliwić ocenę poczynionych postępów, w tym mechanizmów i wskaźników służących do monitorowania ich wdrażania; • przekazania informacji na temat szacowanych kosztów wszystkich środków łagodzących ryzyko powodziowe, ustalania priorytetów w odniesieniu do nich i stosowanych w tym zakresie metod.
Niderlandy (NL)	W oparciu o ustalenia wynikające z ich drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Niderlandy zachęca się w szczególności do: • dokonania oceny skuteczności istniejących środków dotyczących rolnictwa oraz określenia, jakie dodatkowe środki są potrzebne do osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej; • zapewnienia, aby w odniesieniu do zanieczyszczeń chemicznych pochodzących ze źródeł nierolniczych programy środków opierały się na wiarygodnej ocenie	W oparciu o ustalenia wynikające z ich pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Niderlandy zachęca się w szczególności do: • określenia celów w jak najbardziej konkretny i wymierny sposób oraz wyjaśnienia procesu. W planach zarządzania ryzykiem powodziowym należy opisać powiązania z innymi wcześniejszymi i bieżącymi niderlandzkimi programami i przepisami powodziowymi; • uwzględnienia w planach zarządzania ryzykiem powodziowym informacji na temat szacowanych kosztów

	oddziaływań.	środków oraz wskazania, czy w celu monitorowania postępów stosuje się poziom bazowy – ewentualnie należy opracować poziom bazowy; • wyjaśnienia, w jaki sposób wybiera się proponowane środki i ustala priorytety w odniesieniu do nich, np. jak ważone są poszczególne czynniki wpływające na dokonywane wybory (włączając w to analizę kosztów i zysków, skuteczność i zmianę klimatu), oraz zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu; • przekazania jasnych informacji na temat organizacji udziału społeczeństwa i aktywnego udziału zainteresowanych stron.
Polska (PL)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Polskę zachęca się w szczególności do: • usprawnienia monitorowania wód powierzchniowych poprzez uwzględnienie wszystkich istotnych elementów jakości we wszystkich kategoriach wód; • dokonania pełnej oceny stanu ekologicznego wszystkich kategorii wód, w tym oceny wszystkich istotnych elementów jakości; • zwiększenia wysiłków na rzecz opracowania spójnej metodologii wyznaczania silnie zmienionych części wód dla wszystkich istotnych kategorii wód; • zapewnienia, aby stosowanie wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 7 opierało się na szczegółowej ocenie wszystkich działań wymaganych na mocy ramowej dyrektywy wodnej; • określenia i wdrożenia przepływów hydrobiologicznych.	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Polskę zachęca się w szczególności do: • wyjaśnienia, w jaki sposób wybiera się proponowane środki i ustala priorytety w odniesieniu do nich, np. jak ważone są poszczególne czynniki wpływające na dokonywane wybory (włączając w to analizę kosztów i zysków, skuteczność i zmianę klimatu); • uwzględnienia wniosków wynikających ze sfinalizowanych map zagrożenia i ryzyka powodziowego dla pierwszego cyklu w działaniach wynikających z wstępnych ocen ryzyka powodziowego, map zagrożenia i ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla drugiego cyklu; • wyjaśnienia w drugim cyklu, w jaki sposób uwzględniono skutki zmiany klimatu.
Portugalia (PT)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Portugalię zachęca się w szczególności do:	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Portugalię zachęca się w szczególności do:

	• poprawy monitorowania wód powierzchniowych poprzez uwzględnienie wszystkich istotnych elementów jakości we wszystkich kategoriach wód. W ramach monitorowania operacyjnego należy uwzględnić wszystkie części wód podlegające znacznym oddziaływaniom, w tym w wodach przybrzeżnych; • dalszego wzmocnienia uzasadnienia dla stosowania art. 4 ust. 7 poprzez zapewnienie, aby każdy projekt był oceniany nie tylko na poziomie strategicznym, ale również na poziomie części wód; • dalszego uaktualniania licencji i pozwoleń w odniesieniu do wszystkich poborów wody i przepisów dotyczących przepływu; • zapewnienia, aby wyspiarskie obszary dorzeczy przekazywały więcej informacji na temat oddziaływań wywieranych przez substancje priorytetowe i (potencjalne) zanieczyszczenia specyficzne dla dorzecza w celu określenia odpowiednich środków; • zapewnienia, aby cele szczegółowe dotyczące obszarów chronionych, w których żyją skorupiaki, w tym wartości orientacyjne dotyczące norm mikrobiologicznych, były zgodne z uchyloną dyrektywą w sprawie wymaganej jakości wód, w których żyją skorupiaki.	• opracowania, w możliwym zakresie, wymiernych celów w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz powiązania środków z celami; • zapewnienia, aby plany zarządzania ryzykiem powodziowym, obszary o potencjalnym znaczącym ryzyku powodziowym oraz mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w odpowiedni sposób wzajemnie się do siebie odnosiły oraz aby były one stale dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron i dla ogółu społeczeństwa w przystępnym formacie, w tym w formie cyfrowej; • bardziej konkretnego określenia źródeł finansowania środków. W stosownych przypadkach należy wybrać środki i ustalić dotyczące ich priorytety z uwzględnieniem kosztów i zysków.
Rumunia (RO)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Rumunię zachęca się w szczególności do: • prowadzenia dalszych prac nad podziałem oddziaływań między sektorami; • usprawnienia monitorowania wód powierzchniowych poprzez uwzględnienie wszystkich istotnych elementów jakości we wszystkich kategoriach wód, w tym hydromorfologicznych elementów jakości, oraz	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Rumunię zachęca się w szczególności do: • wzmocnienia powiązania między celami i środkami oraz wskazania, czy planowane środki, po zakończeniu ich stosowania, będą wystarczające do osiągnięcia celów; • przedstawienia w planach zarządzania ryzykiem powodziowym szacunkowych kosztów wraz z jasnym wyjaśnieniem źródeł finansowania;

	poprawy ilościowego i chemicznego monitorowania wód podziemnych; • oparcia stosowania wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 7 na szczegółowej ocenie wszystkich działań wymaganych na mocy ramowej dyrektywy wodnej; • poprawy wdrażania wymogów wynikających z dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych w odniesieniu do wymogu bardziej rygorystycznego oczyszczania ścieków przed ich odprowadzeniem do obszarów wrażliwych oraz zapewnienia inwestycji umożliwiających odpowiednie oczyszczanie ścieków z dużych miast.	• wyjaśnienia, w jaki sposób wybiera się proponowane środki i ustala priorytety w odniesieniu do nich, np. jak ważone są poszczególne czynniki wpływające na dokonywane wybory (włączając w to analizę kosztów i zysków, skuteczność i zmianę klimatu), oraz zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu; • zapewnienia, aby plany zarządzania ryzykiem powodziowym, obszary o potencjalnym znaczącym ryzyku powodziowym oraz mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w odpowiedni sposób wzajemnie się do siebie odnosiły oraz aby były one stale dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron i dla ogółu społeczeństwa w przystępnym formacie, w tym w formie cyfrowej.
Szwecja (SE)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Szwecję zachęca się w szczególności do: • zapewnienia, aby środowiskowe normy jakości były dostępne i odpowiednie w odniesieniu do wszystkich istotnych zanieczyszczeń specyficznych dla dorzecza; • dokonania postępów w zakresie uzasadnienia wyłączeń poprzez dalsze uzasadnienie powiązanych ocen dodatkowymi danymi i informacjami oraz poprzez zmniejszenie pozostałego stopnia niepewności. Należy podjąć wszelkie środki niezbędne do zmniejszenia w jak największym stopniu liczby wyłączeń w odniesieniu do kolejnego cyklu, aby zapewnić terminowe osiągnięcie celów ramowej dyrektywy wodnej; • rozważenia opracowania, w stosownych przypadkach, planów zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy, w szczególności w obszarach dorzeczy, w których	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Szwecję zachęca się w szczególności do: • przedstawienia w planach zarządzania ryzykiem powodziowym szczegółowych i wymiernych informacji na temat przewidzianych w nich środków, w tym na temat szacowanych kosztów i finansowania. Należy również podać informacje na temat priorytetów w odniesieniu do wszystkich środków i na temat metod stosowanych w celu ustalenia priorytetów; • lepszego odzwierciedlenia, w jaki sposób w drugim cyklu uwzględniono potencjalne skutki zmiany klimatu, w tym koordynację działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu; • usprawnienia koordynacji działań między planami zarządzania ryzykiem powodziowym a planami gospodarowania wodami w dorzeczu.

	występują lokalne zjawiska suszy.	
Słowenia (SI)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Słowenię zachęca się w szczególności do: • dalszej poprawy monitorowania wód powierzchniowych poprzez uwzględnienie wszystkich istotnych elementów jakości we wszystkich kategoriach wód oraz ukończenia opracowywania metod oceny w odniesieniu do wszystkich istotnych biologicznych elementów jakości we wszystkich kategoriach wód; • wprowadzenia wyraźnego rozróżnienia między wyznaczaniem silnie zmienionych części wód a stosowaniem wyłączeń. Stosowanie wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 7 należy oprzeć na szczegółowej ocenie wszystkich działań wymaganych na mocy ramowej dyrektywy wodnej; • zapewnienia wdrożenia środków mających na celu przeciwdziałanie oddziaływaniom hydromorfologicznym, w razie potrzeby poprzez przegląd zezwoleń/koncesji oraz przydzielenie niezbędnych zasobów.	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Słowenię zachęca się w szczególności do: • lepszego wyjaśnienia i udokumentowania procesu opracowywania celów. Należy opracować szczegółowe i wymierne cele, tak aby zapewnić ich osiągnięcie; • przedstawienia i wyjaśnienia w planach zarządzania ryzykiem powodziowym poziomu bazowego, który ma być stosowany w monitorowaniu postępów we wdrażaniu środków; • zapewnienia, aby plany zarządzania ryzykiem powodziowym, obszary o potencjalnym znaczącym ryzyku powodziowym oraz mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w odpowiedni sposób wzajemnie się do siebie odnosiły oraz aby były one stale dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron i dla ogółu społeczeństwa w przystępnym formacie, w tym w formie cyfrowej. W planach zarządzania ryzykiem powodziowym należy przedstawić wyniki dotyczące aktywnego udziału zainteresowanych stron w ich opracowaniu oraz wyniki dotyczące konsultacji publicznych w tym zakresie; • zapewnienia koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu.
Słowacja (SK)	W oparciu o ustalenia wynikające z jej drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Słowację zachęca się w szczególności do: • określenia warunków referencyjnych dla wszystkich rodzajów elementów jakości, w szczególności hydromorfologicznych elementów jakości, oraz poprawy oceny oddziaływań i skutków;	W oparciu o ustalenia wynikające z jej pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Słowację zachęca się w szczególności do: • opracowania szczegółowych i wymiernych celów w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz ustanowienia powiązań ze środkami w celu pokazania, w jaki sposób cele w ramach tych planów zostaną

	• uzupełnienia ram monitorowania niezbędnych do opracowania skutecznych programów środków; • traktowania pomiarów substancji priorytetowych znajdujących się poniżej granicy oznaczalności w sposób określony w art. 5 dyrektywy Komisji 2009/90/WE; • oparcia stosowania wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 7 na szczegółowej ocenie wszystkich działań wymaganych na mocy ramowej dyrektywy wodnej; • zapewnienia, aby środki zgłoszone dla poszczególnych substancji powodujących nieosiągnięcie wymogów były wystarczające do osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej. Należy wdrożyć i zgłosić – z zapewnieniem odpowiedniego poziomu jasności – środki służące zwalczaniu emisji priorytetowych substancji niebezpiecznych.	osiągnięte dzięki wdrożeniu środków. Należy określić poziom bazowy; • wyraźniejszego przedstawienia środków w planach zarządzania ryzykiem powodziowym; • usprawnienia przedstawiania w planach zarządzania ryzykiem powodziowym konsultacji publicznych i udziału zainteresowanych stron.
Zjednoczone Królestwo (UK)	W oparciu o ustalenia wynikające z jego drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu Zjednoczone Królestwo zachęca się w szczególności do: • zapewnienia, aby podczas opracowywania kolejnych planów gospodarowania wodami w dorzeczu przeprowadzono odpowiednie konsultacje publiczne, biorąc pod uwagę cel i złożoność tych dokumentów; • odniesienia się do dużej niepewności zgłoszonej w odniesieniu do oceny stanu, oddziaływań i wpływu potencjalnych środków na części wód podziemnych; • dalszej poprawy uzasadnień stosowania wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 4 i 5 oraz zwiększenia ich przejrzystości we wszystkich planach gospodarowania wodami w dorzeczu; ponownego rozważenia w szczególności kryteriów stosowanych przy uzasadnieniu wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 5;	W oparciu o ustalenia wynikające z jego pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym Zjednoczone Królestwo zachęca się w szczególności do: • opracowania w miarę możliwości wymiernych celów w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym; • przedstawienia metodologii oceny środków pod względem kosztów i zysków, a także stosowania i wyników tej analizy. Należy lepiej udokumentować ustalanie priorytetów w odniesieniu do środków, w tym związany z tym proces; • uwzględnienia oszacowania kosztów środków we wszystkich planach zarządzania ryzykiem powodziowym oraz wyjaśnienia, w jaki sposób brak finansowania może wpłynąć na wdrażanie środków; • zapewnienia systematycznej koordynacji działań z krajową strategią przystosowania się do zmiany klimatu.

	• jasnego określenia w odniesieniu do wszystkich obszarów dorzeczy, w jakim stopniu, jeżeli chodzi o zasięg obszarów i złagodzone ryzyko zanieczyszczenia, środki podstawowe lub środki uzupełniające przyczynią się do osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej. Należy określić źródła finansowania w celu ułatwienia skutecznego wdrażania środków we wszystkich obszarach dorzeczy.	